

D E C I Z I E

07 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,  
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi, Tamara Chișca-Doneva,  
Ion Vîlcov, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Nataur-Dava”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de societatea cu răspundere limitată „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încălcarea dreptului la petiționare,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2012 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 10 septembrie 2012 SRL „Nataur-Dava” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea răspunsurilor și obligarea procurorilor abilitați de a înregistra în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a plîngerii fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu din 31 ianuarie 2012, cu pornirea cauzei penale conform factorilor de decizie.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 31 ianuarie 2012, prin intermediul oficiului poștal, a expedit în adresa pîrîtului plîngerea fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu, în conformitate cu art.274 Cod de procedură penală, privind pornirea cauzei penale împotriva procurorilor secției investigații financiar-economice Nichita Alexandru și Roșior V., pentru abuz de neglijență în serviciu, cu tănuirea intenționată de la înregistrare a sesizării despre infracțiune din 08 noiembrie 2011, fapt soldat cu cauzarea daunelor în proporții deosebit de mari în sumă de 4 260 450 lei fondatorilor Dumitrașcu Natalia și Aurel, neîndeplinirea obligațiilor de serviciu și încălcarea intenționată în exercițiul funcției a legii.

Prin răspunsurile nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012 au fost respinse plîngerile din 31 ianuarie 2011, 23 februarie 2012 și 27 martie 2012.

Menționează că, prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 iulie 2012 a fost respinsă ca inadmisibilă plîngerea fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu din 11 mai 2012, înaintată în temeiul art.313 Cod de procedură penală. Totodată, în ședința de judecată la examinarea plîngerii procurorul secției pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale a menționat

că plîngerile din 31 ianuarie 2011, 23 februarie 2012 și 27 martie 2012, întocmite și înaintate în conformitate cu procedura și legislația penală, au fost examinate conform prevederilor Legii cu privire la petiționare, însă fără a face referire la articolul concret din lege.

Consideră reclamantul că răspunsurile nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012 au fost întocmite contrar prevederilor Legii cu privire la petiționare, care nu se extinde asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii.

Cere reclamantul anularea răspunsurilor Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012; obligarea procurorilor abilitați de a înregistra în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a plîngerii fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu din 31 ianuarie 2012, cu pornirea cauzei penale conform factorilor de decizie; obligarea de a informa despre actele normative concrete de uz general și intern, în baza cărora au fost întocmite răspunsurile contestate și au fost puse în aplicare registrele în care au fost înregistrate și eliberate plîngerile acestora și răspunsurile contestate, cu prezentarea registrelor în care au fost înregistrate plîngerile depuse și răspunsurile contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2012 s-a dispus încetarea procesului la pretenția SRL „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind declararea ilegală a refuzului și obligarea procurorilor abilitați de a înregistra în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a plîngerii fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu din 31 ianuarie 2012, cu pornirea cauzei penale conform factorilor de decizie.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2012 acțiunea înaintată de SRL „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea răspunsurilor Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012 și obligarea de a informa despre actele normative concrete de uz general și intern, în baza cărora au fost întocmite răspunsurile contestate și au fost puse în aplicare registrele în care au fost înregistrate și eliberate plîngerile acestora și răspunsurile contestate, cu prezentarea registrelor în care au fost înregistrate plîngerile depuse și răspunsurile contestate, a fost respinsă ca tardivă, nelegitimă și neîntemeiată.

La 25 martie 2013 SRL „Nataur-Dava” a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2012 cu remiterea cauzei pentru rejudecare.

În susținerea recursului s-a indicat că, prima instanță a dat apreciere greșită probelor administrate și a interpretat eronat normele de drept material și procedural, iar circumstanțele pricinii care au importanță pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin. În acest sens susține că, obiectul acțiunii este faptul că procurorii au tănuir că răspunsurile la plîngerile sale, întocmite și înaintate în conformitate cu procedura și legislația penală, au fost examinate de fapt conform prevederilor Legii cu privire la petiționare. I-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție, cît și dreptul de acces la informație.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea hotărârii din 07 decembrie 2012, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere prin care a dispune încetarea procesului în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încălcarea dreptului la petiționare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267.

În conformitate cu art. 265 lit. a) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care pricina nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Potrivit art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 cu modificările ulterioare, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice și funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Din sensul normei citate rezultă că actul administrativ constituie un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept.

Reține instanța de recurs că, SRL „Nataur-Dava” s-a adresat cu acțiune împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, prin care a solicitat anularea răspunsurilor Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012 referitor la plîngerile fondatorilor SRL „Nataur-Dava” și a familiei Dumitrașcu din 31 ianuarie 2011, 23 februarie 2012 și 27 martie 2012, înaintate în conformitate cu art.274, 298 și 299<sup>1</sup> din Codul de procedură penală, privind pornirea cauzei penale împotriva procurorilor secției investigații financiar-economice Nichita Alexandru și Roșior V.

Remarcă instanța de recurs că, atragerea persoanei fizice sau juridice la răspundere penală este reglementată prin normele de drept procedural penal în vigoare și această cerere a reclamantului poate fi soluționată de autoritatea și instanța competentă de a hotărî asupra existenței condițiilor legale de porni sau a refuza pornirea urmăririi penale și pot fi contestate în ordinea prevăzută de legislația procesuală penală.

Totodată, răspunsul unei autorități publice care cuprinde punctul de vedere cu privire la interpretarea unei legi sau a unui act administrativ normativ nu fi considerat drept un act administrativ, deoarece răspunsul în cauză nu produce nici un efect juridic față de persoana care l-a solicitat.

Mai mult ca atât, în temeiul Legii contenciosului administrativ, instanța nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece

petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorință personal, stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

Prin urmare, Colegiul consideră că pretențiile înaintate în pricină privind anularea răspunsurilor Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.24-376/10-277 din 10 februarie 2012, nr.24-376/10-403 din 03 martie 2012 și nr.36-43/12-204 din 24 aprilie 2012, nu constituie obiectul acțiunii în contenciosul administrativ prevăzut de art. 3 al Legii contenciosului administrativ. Nu urmează a fi judecată această cerere în procedură civilă.

În așa circumstanțe, fiind constatată lipsa obiectului contenciosului administrativ, prezenta pricină nu poate fi judecată în ordinea procedurii civile, precum s-a cerut în acțiune, ce constituie temei prevăzut de art. 265 lit. a) CPC pentru încetarea procesului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, răspunsurile indicate nu pot fi contestate în ordinea contenciosului administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a dispune încetarea procesului la cererea de chemare în judecată a SRL „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea răspunsurilor.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### d e c i d e

Se admite recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Nataur-Dava”.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău 13 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Nataur-Dava” împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea răspunsurilor și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care se dispune încetarea procesului.

Se menționează, că o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri nu se admite.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Tamara Chișca-Doneva

Ion Vîlcov

Valentina Clevadî